

BESKRIVELSE AF BYGGEBLOK AKTØR

Version 1.1.0

Beskrivelse af byggeblok Aktør

Navn	Aktør
Kategori	Arkitekturbyggeblok (FDA-metode)
Modeltype	Kernemodel (FDA-metode)
Forretningsdomæne	Administration og Økonomi – Administration
Status	Færdig
Gyldighed	Godkendt på 12. møde i arkitekturboard d. 18.12.19 og optaget i den fælleskommunale rammearkitektur.
Versionsnummer	1.0
Færdighedsgrad	Beskrevet (http://info.rammearkitektur.dk/index.php/Om_Status)
Ejer	Center for Digitalisering og Teknologi, KL
Kontaktperson	Rune Reimann Petersen og Peter Thrane it-arkitekter, Center for Digitalisering og Teknologi, KL

Formål

Formålet med byggeblokken Aktør er, at definere og beskrive hvad en aktør er, samt redegøre for forskellige typer af aktører. Byggeblokken Aktør udpeger og samler forskellige typer af "aktører" under begrebet aktør. Eksempelvis kan en myndighed være en aktør i en kontekst, og i anden kontekst kan en person eller virksomhed være en aktør.

Byggeblokken udpeger flere typer af aktører, som hver især indeholder forskellige oplysninger og detaljeringsniveauer i forhold til hvordan en aktør beskrives. Det vil ofte afhænge af den konkrete kontekst, hvilke behov for oplysninger der er nødvendige for at beskrive en Aktør. Ved anvendelse af byggeblokken aktør, kan de områder af modellen som er relevante udvælges og benyttes til at beskrive Aktør.

Herudover kan det generelle formål for alle fælleskommunale byggeblokke læses i afsnittet Om Byggeblokke.

Beskrivelse

På tværs af den kommunale forretning har fagpersoner ofte behov for at registrere oplysninger om aktører (Hvem er det der har udført noget, eller hvem som har ansvaret for en opgave) i kommunale fagsystemer. Byggeblokken aktør er central i forhold til at redegøre for den aktør som har en bestemt rolle i en specifik kontekst eller i forhold til en specifik opgave. Dette kan eksempelvis være at redegøre for den medarbejder som er ansvarlig for en børnefaglig undersøgelse af et udsat barn, eller at redegøre for de forskellige aktører som deltager i et møde.

Overholdelse/compliance

Byggeblokken aktør udpeger andre byggeblokke som kan være relevante i forhold til at beskrive en aktør. Byggeblokkene Person og Virksomhed er i overensstemmelse med standarderne for person og virksomhed i Danmarks Grunddata. Byggeblokken Organisation er i overensstemmelse med Organisationsstandard version 2.0 under fællesoffentlig Digital arkitektur (Digitaliseringsstyrelsen, KL og Danske Regioner).

Liste med begreber (ikke udtømmende):

Aktør er et abstrakt begreb, som dækker over mange forskellige "slags" Aktører. Data vedligeholdes derfor i de enkelte specialiseringer, som er:

Foretrukken term	Accepteret term	Definition	Kommentar	Eksempel	Kilde
Organisation		En organisation er en juridisk enhed med rettigheder og ansvar.			
OrgEnhed		En organisatorisk enhed (OrgEnhed) er som enhed en del af en Organisation og kan kun eksistere i forbindelse med denne		Eksempelvis kan et kontanthjælpskontor kun eksistere som en del af en kommune.	
OrgPerson		En organisatorisk person (OrgPerson) er en Persons identitet i organisationsenheder		Eksempelvis udtrykt igennem OrgPersonens initialer, som er unikke inden for organisationsenheden.	
Person		En person er en fysisk person bosiddende i Danmark. Person omfatter et minimum af informationer der tager afsæt i Det Centrale Personregister, etableret ved lov i 1968			
Virksomhed		En virksomhed er en organisation, der udøver økonomisk aktivitet (f.eks. producerer og sælger varer) eller gennemfører investeringer, ofte med det formål at akkumulere overskud.			
Produktionsenhed		En produktionsenhed er et sted hvor virksomheden har sin udøvende aktivitet			
Myndighed		En myndighed er en offentlig forvaltningsenhed, der har en lovudøvende funktion inden for rammerne af en stat, en delstat, en region eller en kommune, og som ikke er en parlamentarisk forsamling			
It-system		En produktionsenhed er et sted hvor virksomheden har sin udøvende aktivitet			

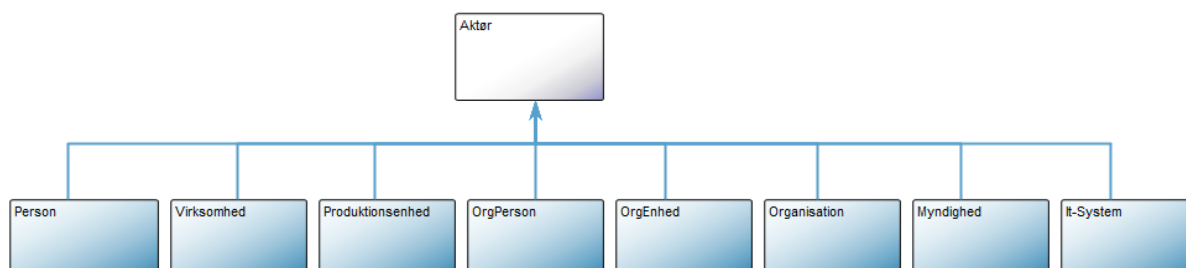
Modeller for Aktør

Læsevejledning til modeller for Aktør: Formålet med objektmodellen for byggeblokken Aktør er at vise hvilke andre byggeblokke Aktør har en relation til. Formålet med informationsmodellen for byggeblokken Aktør er at vise hvilke oplysninger som er relevante i forhold til at beskrive en Aktør. Objekter med farven grå er en del af byggeblokken Aktør, og objekter med farven blå repræsenterer andre byggeblokke som hver især har deres egen objekt- og informationsmodel.

Objektmodel:

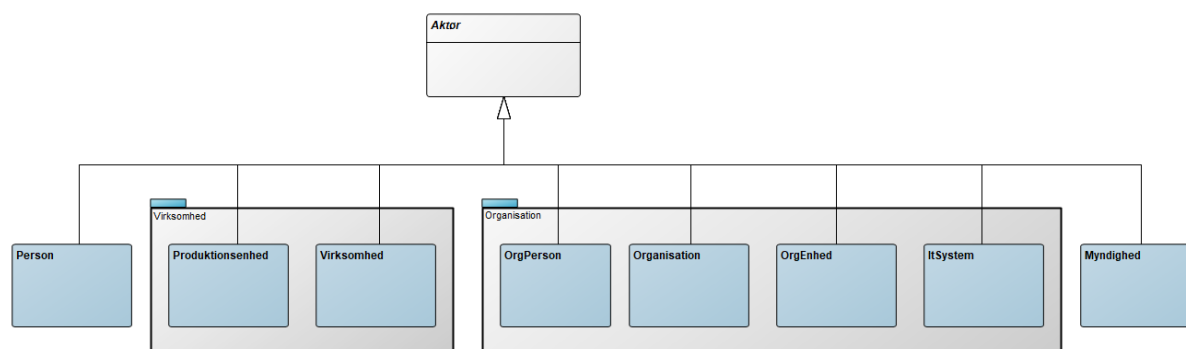
Her kan du se en præsentation af [Aktør objektmodel](#)

Beskrivelse af byggeblok Aktør Version 1.1.0

Informationsmodel:

Her kan du se en præsentation af [Aktør informationsmodel](#)

Livscyklus/tilstandsmodel

Ikke udarbejdet for nuværende

Hvordan anvendes byggeblokken

Målgruppe: Forretnings og It-arkitekter

Anvendelse og Anbefaling: Byggeblokken Aktør kan primært anvendes til analyse og modellering af forretningen. Da selve implementeringen af byggeblokken Aktør afhænger af forretningskonteksten, vil en konkret implementering af Aktør være forskellig alt efter hvilket forretningsområde og hvilken type af Aktør der er behov for at implementere. Yderligere henvises til skriv om generel anvisning for anvendelse af en byggeblok se [Om Byggeblokke](#).

Strategisk ophæng: Udarbejdelse af byggeblokken Aktør er en del af programmet 'Sammenhæng og genbrug med rammearkitekturen', som er en del af den fælleskommunale digitaliseringsstrategi og handleplan 2016-2020 LINK (<http://www.kl.dk/Okonomi-og-administration/Administration-og-digitalisering/Digitaliseringsstrategier1/fallesoffentlige-digitaliseringsstrategi-2016-2020/>)

Roadmap/Plan: Ikke udarbejdet for nuværende

Oversigt over implementeringer af byggeblok: Da Aktør er et abstrakt begreb, er der ingen konkrete implementeringer af Aktør

Sammenhæng til andre byggeblokke

Byggeblokken Aktør har relationer til andre fælleskommunale byggeblokke, som er centrale i forhold til at beskrive bestemte typer af Aktører. Beskrivelser af disse "eksterne" byggeblokke er ikke en del af beskrivelsen af byggeblokken Aktør.

Beskrivelse af byggeblok Aktør Version 1.1.0

Liste med byggeblokke som denne byggeblok har en relation til:

- [Organisation](#): En organisation, en organisatorisk enhed, samt en person som tilhører en organisation, er specielle typer af aktører. Disse er defineret i byggeblokke [Organisation](#).
- [Myndighed](#): En myndighed kan være en speciel type af aktør
- [Person](#): En person registreret i CPR kan være en speciel type af aktør
- [Virksomhed](#): En Virksomhed og en produktionsenhed som har tilknytning til en virksomhed kan være specielle typer af aktører.
- [It-system](#): Et it-system kan være en speciel type af aktør. It-system er defineret i byggeblokken [Organisation](#)

Referencer

Versionshistorik:

Versionshistorik			
Version	Dato	Hvem	Ændringer
Board godkendelsesversion v.0.95	18.12.20	RURP	
v.1.0	16.01.20	RURP	I informationsmodellen og objektmodellen for Aktør, er relationerne mellem de forskellige Aktørtyper fjernet, da de ikke er fyldestgørende. Disse vil evt. blive beskrevet som en mere fyldestgørende liste i byggeblokbeskrivelsen.